

Tlačová správa

Luxemburg 5. decembra 2018

Trustový fond EÚ pre Afriku: flexibilný núdzový nástroj, ale nedostatočne zameraný, konštatujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov je trustový fond EÚ pre Afriku flexibilný nástroj na poskytovanie pomoci v oblastiach ako potraviny, vzdelávanie, zdravie, bezpečnosť a udržateľný rozvoj. Jeho ciele sú však príliš všeobecné, aby sa mohli využiť na efektívne zameranie činnosti vo všetkých regiónoch Afriky a Komisia narážala na problémy, keď merala rozsah, v akom fond splnil svoje ciele. Audítori ďalej zistili nedostatky v jeho uplatňovaní a uvádzajú, že pri realizácii projektov vznikajú oneskorenia podobne ako pri tradičnej rozvojovej pomoci.

Trustový fond pre Afriku bol vytvorený v roku 2015 ako núdzový trustový fond na podporu dlhodobej stability a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike. Vo fonde je v súčasnosti 4,1 mld. EUR a poskytuje podporu na činnosti v 26 krajinách v troch regiónoch Afriky: Sahel a Čadské jazero, Africký roh a severná Afrika. Audítori posudzovali, či je fond dobre navrhnutý a či sa dobre vykonáva. Preskúmali projekty v Nigeri a Líbyi – v krajinách, ktorým bol v ich príslušných regiónoch poskytnutý najväčší podiel finančných prostriedkov.

„Trustový fond EÚ pre Afriku je osobitný núdzový nástroj na riešenie migrácie,“ uviedla Bettina Jakobsen, členka Európskeho dvora audítorov zodpovedná za túto správu. „Vzhľadom na bezprecedentné výzvy a rozpočet, ktorý je v stávke, by fond mal byť lepšie zameraný a podporu zamerať na konkrétne opatrenia, pri ktorých je pravdepodobné, že budú mať merateľný vplyv.“

Ciele fondu boli stanovené čo najvšeobecnejšie, aby sa za oprávnené mohla považovať väčšina opatrení. V dôsledku toho sa podpora z fondu mohla prispôbiť rôznym a meniacim sa situáciám, fond bol však menej užitočný vtedy, keď bolo treba zamerať činnosť vo všetkých regiónoch a merať vplyv. Komisia nevykonala komplexnú analýzu a vyčíslenie potrieb, nekonkretizovala, ktoré krízy sa majú prostredníctvom fondu riešiť a ktoré nástroje má k dispozícii, čo obmedzuje jej schopnosť preukázať, že boli vymedzené správne priority, a v konečnom dôsledku aj to, že schválené opatrenia sú tie najvhodnejšie na ich riešenie. Navyše zlučovanie zdrojov a kapacít darcov zatiaľ nie je dostatočne účinné.

Fond dokázal spustiť projekty rýchlejšie ako tradičná rozvojová pomoc a celkovo bol schopný urýchliť podpisovanie zmlúv a uhrádzanie zálohových platieb, od núdzového nástroja by sa však očakávala

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

ešte väčšia rýchlosť. Čelil však podobným výzvam ako tradičné nástroje, pričom tieto výzvy brzdili realizáciu projektov. Audítori zaznamenali opakujúce sa oneskorenia pri projektoch týkajúcich sa bezpečnosti a správy hraníc.

Postupy na výber projektov sa v jednotlivých regiónoch líšili. Kritériá na posudzovanie návrhov projektov neboli dostatočne jasné ani zdokumentované a komparatívna výhoda financovania projektov prostredníctvom trustového fondu EÚ pre Afriku nebola vždy dobre vysvetlená. Audítori našli príklady projektov, v rámci ktorých sa riešili podobné potreby ako prostredníctvom iných nástrojov EÚ, v dôsledku čoho vzniká riziko zdvojenia iných foriem podpory EÚ.

Ciele projektov často neboli konkrétne a merateľné a pre ukazovatele výkonnosti neboli stanovené východiskové hodnoty. Keďže spoločný systém monitorovania zatiaľ nie je funkčný, v jednotlivých troch zložkách sa na monitorovanie výkonnosti používajú odlišné systémy. Nadmiera informačných a monitorovacích systémov znamená, že neexistuje jediný, úplný prehľad výsledkov dosiahnutých vďaka trustovému fondu EÚ pre Afriku ako celok. Audítori podotýkajú, že keďže v stávke je financovanie EÚ vo výške 3,7 mld. EUR, schopnosť merať výkonnosť je dôležitým aspektom povinnosti zodpovedať sa.

Kontrolované projekty boli v skorej fáze realizácie, no už začali produkovať výstupy. Fond má podiel na snahe znížiť počet neregulárnych migrantov prechádzajúcich z Afriky do Európy, tento príspevok sa však nedá presne zmerať.

Audítori predkladajú Komisii niekoľko odporúčaní týkajúcich sa zlepšenia kvality cieľov, prehodnotenia postupov na výber projektov a prijatia opatrení na zrýchlenie realizácie a zlepšenie monitorovania.

Poznámky pre redaktorov

Trustový fond EÚ pre Afriku je doteraz najväčší zo štyroch trustových fondov EÚ: v súčasnosti je v ňom celková suma 4,1 mld. EUR, z ktorých 3,7 mld. EUR pochádza z rozpočtu EÚ a Európskych rozvojových fondov. Členské štáty EÚ, Nórsko a Švajčiarsko prispeli spolu sumou 451 mil. EUR, pričom Nemecko aj Taliansko poskytli 100 mil. EUR.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe. Táto vysoká miera prijatia našich odporúčaní vyzdvihuje prínos našej práce pre občanov EÚ.

Osobitná správa č. 32/2018: „Núdzový trustový fond Európskej únie pre Afriku: flexibilný, ale nedostatočne zameraný“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA eca.europa.eu.